ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ—
ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΙ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ
ΠΡΩΙΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΤΟΣ 13ον—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3769
ΤΡΙΤΗ
8
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1963

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

Ὑπόσχεται νέον πρόγραμμα βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Ἐπίσης προτεραιότης εἰς τὴν παιδείαν. Ὑπὲρ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

ἤδη νὰ δημιουργήσῃ προσχήματα διαβολῆς αὐτῶν.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς προσέρχομαι σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν διὰ νὰ ζητήσω τὴν ἐμπιστοσύνην σας, καὶ τὴν ὁριστικὴν καταδίκην τῶν ἐπικινδύνων διὰ τὸ πολίτευμα μεθόδων τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Τὸ ἔργον μιᾶς 8ετίας

Ἐκυβέρνησα τὴν Χώραν αὐτὴν ἐπὶ ὀκτὼ συνεχῆ ἔτη. Καὶ δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλήσω περὶ τοῦ μέλλοντος χωρὶς νὰ τὸ θεωρήσω συνέχειαν ἑνὸς μακροῦ παρελθόντος διὰ τὸ ὁποῖον εἶμαι προσωπικῶς ὑπεύθυνος. Ἀλλὰ ἐὰν τὸ παρελθὸν τῶν ὀκτὼ ἐτῶν ἀποτελεῖ φραγμὸν δι' ὅσα θὰ ἐξαγγείλω, ἀποτελεῖ ταυτοχρόνως καὶ ἐγγύησιν διὰ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν λόγων μου.

Προέβην καὶ ἄλλοτε εἰς ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου μου. Θὰ τὸ ἐπικαλεσθῶ καὶ πάλιν, ὄχι διὰ νὰ ἀντλήσω ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα ἐπάρσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ κριθῶ δικαίως! Ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίζω ἂν θέλετε νὰ τὸ συνεχίσω, καὶ ἐὰν θέλετε νὰ ἀναλάβω μὲ νέας δυνάμεις τὴν διαρκῶς αὐξανομένην εὐθύνην τῆς ἀναδημιουργίας τῆς χώρας.

Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπετέλεσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὀκταετίας αὐτῆς ὑπῆρξε πολύπλευρον καὶ καλύπτει ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους.

Ἐξωτερικὴ πολιτικὴ

Εἰς τὸν τομέα τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Χώρας ἠκολούθησα τὴν πολιτικὴν ἐκείνην τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἔθνους καὶ αἱ μελλοντικαί του ἐπιδιώξεις. Καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτὴν τὴν ἤσκησα κατὰ τρόπον σταθερόν, ἀξιοπρεπῆ καὶ ἔντιμον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ αὐξηθῇ τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἐνισχυθῇ σημαντικὰ ἡ διεθνής της θέσις.

Ἐν μέσῳ ἑνὸς κόσμου δοκιμαζομένου ἀπὸ σειρὰν κρίσεων, ἡ χώρα μας δὲν θεωρεῖται ἁπλῶς ἀσφαλής. Θεωρεῖται καὶ ὡς συμβάλλουσα ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, ὡς παράγων τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Ἀνήκομεν, ἐκ παραδόσεως καὶ λόγῳ βασικῶν ἰδεολογικῶν πεποιθήσεων, εἰς τὴν Δύσιν. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὴν Δύσιν καὶ τὰς ἡγέτιδας δυνάμεις τῆς Δημοκρατίας ἀνήκομεν εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Αἱ συμμαχίαι μας δι' οὐδένα ἀποτελοῦν πρόκλησιν. Ἀποτελοῦν, ἀντιθέτως παράγοντα ἐξασφαλίζοντα τὴν ἰσορροπίαν τῶν παγκοσμίων δυνάμεων ἄρα τὴν εἰρήνην. Καὶ συμμεριζόμεθα πλήρως τὴν ἐπίμοχθον καὶ εἰλικρινῆ προσπάθειαν τῶν κυβερνήσεων ἐκείνων τῆς Δύσεως, αἱ ὁποῖαι ἐπιχειροῦν τὸν κρίσιμον μετὰ τῆς ἑτέρας μερίδος διάλογον, ὁ ὁποῖος δυνατὸν νὰ ἀποβῇ— καὶ εὐχόμεθα τοῦτο εἰλικρινῶς— σωτήριος.

Μέλημα βασικὸν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἐπὶ ὀκτατετίαν ἤσκησα, ὑπῆρξεν ἡ σύσφιγξις καὶ ἀξιοποίησις τῶν δεσμῶν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι καλύπτουν τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας.

Ἡ σύσφιγξις ὅμως αὐτὴ τῶν δεσμῶν μετὰ τῶν συμμάχων μας δὲν ὑπῆρξε τὸ μόνον μέλημα τῆς ἐξωτερικῆς μου πολιτικῆς. Ἐθεώρησα ἀναγκαῖον διὰ τὴν χώραν νὰ ἀκολουθήσω φιλικὴν καὶ ἔντιμον συμπεριφορὰν καὶ ἀπέναντι ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐπίσης διατεθειμένοι νὰ συμπεριφερθοῦν ἐντίμως πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἀπέδωσε καλοὺς καρπούς. Παρὰ τὰς ἰδεολογικὰς διαφοράς, αἱ σχέσεις τῆς Ἑλλάδος — αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἠθικαί— καὶ μετ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν χωρῶν τοῦ ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ, προήχθησαν οὐσιωδῶς, πρὸς ἀμοιβαῖον ὄφελος ἡμῶν καὶ ἐκείνων.

Ἡ ἐμπιστοσύνη, ἐξ ἄλλου, τὴν ὁποίαν ἐμπνέει διεθνῶς ἡ Ἑλλάς, ἐπέτρεψε τὴν ὑπὸ τοὺς καλλιτέρους δυνατοὺς ὅρους σύνδεσίν μας μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Σύνδεσιν, τῆς ὁποίας ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ σημασία θὰ εἶνει ἀποφασιστικὴ διὰ τὸ μέλναι ἀποφασιστικὴ διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους.

Ἐθνικὸν εἰσόδημα

Εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα θὰ συνεχίσω καὶ θὰ ὁλοκληρώσω τὴν πολιτικήν, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἐφήρμοσα καὶ διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἔχω κανένα λόγον νὰ μεταμελοῦμαι. Διότι, δι' αὐτῆς ἀκριβῶς, ἐπετεύχθη ἐντὸς ὀκταετίας ὁ διπλασιασμὸς σχεδὸν τοῦ κατὰ κεφαλὴν ἐθνικοῦ μας εἰσοδήματος, τὸ ὁποῖον ἐνῶ τὸ 1955 ἀνήρχετο εἰς 230 δολλ. κυμαίνεται ἤδη πέριξ τῶν 400. Ἂν διατηρουμένης τῆς πολιτικῆς σταθερότητος, συνεχισθῇ μὲ αὐτὸν τὸν ρυθμὸν ἡ πρόοδος, θὰ φθάσωμεν τὰ 500 δολλάρια περὶ τὸ τέλος τοῦ 1967.

Ὅλοι οἱ διεθνεῖς οἰκονομικοὶ ὀργανισμοὶ ἐξαίρουν τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπετύχαμεν νὰ συνδυάσωμεν κατὰ τὸν εὐτυχέστερον τρόπον, τὴν ταχεῖαν μας οἰκονομικὴν ἄνοδον πρὸς τὴν σταθερότητα τοῦ ἐθνικοῦ μας νομίσματος. Τὴν ἐπιτευχθεῖσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰλιγγιώδη πρόοδον προβάλλουν ὅλοι οἱ ξένοι. ἀδυνατοῦν ὅμως, φαίνεται ἀκόμη νὰ διακρίνουν μόνον οἱ Ἕλληνες δημαγωγοί.

Ἀναγκάζομαι διὰ τοῦτο νὰ ἀναφερθῶ διὰ βραχέων εἰς τὸ ἐπιτελεσθέν, κατὰ τὴν τελευταίαν ὀκταετίαν, εἰς βασικοὺς τομεῖς κυβερνητικὸν ἔργον.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας

Σειρὰ οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ ὀργανωτικῶν μέτρων ἐλήφθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, τῆς προστασίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ τῆς ἀνυψώσεως τῆς στάθμης τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου.

Ἡ χρηματοδότησις τῆς γεωργίας μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἀνήρχετο τὸ 1955 εἰς 3,5 δισεκ. Τὸ 1963 ὑπερέβη τὰ 10 δισεκ. Ἀκόμη χαρακτηριστικωτέρα εἶναι ἡ αὔξησις τῶν κατ' ἐξοχὴν παραγωγικῶν, μεσοπροθέσμων καὶ μακροπροθέσμων δανείων. Ταῦτα ἀνήρχοντο εἰς 435 ἑκατ. τὸ 1955, ὑπερέβησαν δὲ τὰ 4. δισεκατ. τὸ 1963. Τὴν ἁπλουστέραν ἀπόδειξιν τοῦ σημειουμένου εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας ἐκσυγχρονισμοῦ προσφέρει ἡ σύγκρισις τῶν γεωργικῶν ἐπενδύσεων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1955 καὶ 1962: Ἀπὸ 679 ἑκατ. ὑπερέβησαν τὰ 3770.

Τὸ μέτρον τῆς κρατικῆς συμβολῆς εἰς τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς γεωργίας παρέχει αὐτὴ καὶ μόνη ἡ σύγκρισις: Τὸ 1955 ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν πάσης φύσεως ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων 156 ἑκατ. δρχ. Τὸ 1963 θὰ δαπανηθοῦν 1.300 ἑκατομμύρια.

Τὴν πολιτικὴν τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῶν καλλιεργειῶν ἐστηρίξαμεν καὶ εἰς εἰδικὰς ἐπιδοτήσεις ὡρισμένων προϊόντων ὅπως τοῦ βάμβακος, τῶν τεύτλων καὶ τῶν κτηνοτροφικῶν. Ἀλλά, πολὺ γενικώτερον, ἐφηρμόσαμεν πολιτικὴν προστασίας τῶν βασικωτέρων γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἐξησφαλίσαμεν, μὲ θυσίας βεβαίως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τὴν μεγίστην, ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας δυνατήν, ἀξιοποίησιν τοῦ μόχθου τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου.

Ἐξ ἄλλου, διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἰδικῆς μου κυβερνήσεως, ἐλήφθησαν συστηματικῶς κοινωνικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν ἀγροτῶν. Ἤδη ἀπὸ τοῦ 1956 παρέσχομεν ὑγειονομικὴν περίθαλψιν διὰ τῆς ἱδρύσεως ἀγροτικῶν ἰατρείων. Ἡ δὲ πολιτικὴ αὐτὴ συνεπληρώθη διὰ τῆς χορηγήσεως ἀσφαλείας γήρατος, ὡς καὶ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἀπὸ τοὺς συνηθέστερον ἀπειλοῦντας αὐτὴν κινδύνους. Οὕτω τὸ 1963 ὁ ΟΓΑ θὰ δαπανήσῃ ὑπὲρ τῶν ἀγροτῶν 1270 ἑκατ. δρχ.

Ἡ ἐκβιομηχάνισις

Ἡ ἀξία τοῦ συνόλου τῶν ὑφισταμένων σήμερον εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν βιομηχανιῶν ἀνέρχεται εἰς 600 περίπου ἑκατ. δολλάρια. Ἰδία ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ ἀξία τῶν κατασκευασθέντων ἢ τῶν ὑπὸ κατασκευὴν μεγάλων βιομηχανικῶν μονάδων τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι μέσα εἰς μίαν βραχυτάτην σχετικῶς χρονικὴν περίοδον, θὰ ἐπιτευχθοῦν τόσα ὅσα, διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν, ἐχρειάσθη νὰ παρέλθῃ μία ὁλόκληρος ἑκατονταετία.

Δὲν θὰ ἀναφερθῶ εἰδικῶς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ταύτας μονάδας διότι εἶναι γνωσταί. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω ἐνταῦθα εἶναι ὅτι ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἡ Βόρειος Ἑλλὰς εἰσέρχεται, χάρις εἰς τὴν ἅλυσσον τῶν ὑπὸ κατασκευὴν βιομηχανιῶν, εἰς νέαν φάσιν τῆς οἰκονομικῆς της ἱστορίας. Καὶ αἱ ἄλλαι ὅμως περιοχαὶ τῆς χώρας δὲν πρόκειται νὰ ὑστερήσουν. Ἐὰν θελήσῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νὰ διαφυλάξῃ τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα, εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ πλήρης ἐκβιομηχάνισις τῆς χώρας θὰ ὁλοκληρωθῇ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς παρούσης γενεᾶς.

Ἐνεργειακὸν πρόγραμμα

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτουμένης, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ ΔΕΗ ἐφαρμόζει ἤδη ἀπὸ τοῦ 1960 10ετὲς πρόγραμμα. Τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων ἐπενδύσεων ἀνέρχεται εἰς τὸ πρωτάκουστον διὰ τὰ ἑλληνικὰ μέτρα ποσὸν τῶν 700 ἑκατ. δολλαρίων.

Ἡ Κυβέρνησίς μου ἤσκησε νέαν ἐντελῶς πολιτικὴν εἰς τὸν τομέα τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ. Ἐκρατικοποιήσαμεν 300 ἰδιωτικὰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐθεσπίσαμεν ἑνιαίαν τιμὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καθ' ἅπασαν τὴν χώραν. Καθιερώσαμεν δὲ χάριν τῶν ἀγροτῶν τὴν εὐθηνοτέραν τιμὴν τοῦ ἀρδευτικοῦ ρεύματος ὁλοκλήρου τῆς ΕΟΚ. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν ἡ κιλοβατώρα ἐτιμᾶτο εἰς τὰς Καλάμας τὴν Χαλκίδα ἢ τὴν Κόρινθον πρὸς 4 ἢ 5 δρχ.

Δημόσια ἔργα

Ἐφαρμόζεται συστηματικῶς τεράστιον ὁδοποιητικὸν πρόγραμμα ἀποβλέπον ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ἀρτίου βασικοῦ ὁδικοῦ δικτύου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἐπέκτασιν καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ δευτερεύοντος ἐθνικοῦ καθὼς καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ δικτύου.

Διὰ τὴν ὁδοποιΐαν διετέθησαν, κατὰ τὸ 1955 300 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν ἔναντι 1400 τὰ ὁποῖα διετέθησαν ἐτησίως ἀπὸ τοῦ 1960 μέχρι καὶ τοῦ 1963. Σημαντικὰ ποσὰ διετέθησαν διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν λιμένων, τῶν συνθηκῶν λειτουργίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἀεροδρομίων. Μόνον διὰ τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ ἀερολιμένος Ἑλληνικοῦ προβλέπεται συνολικὴ δαπάνη 600 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἐργατικὸν εἰσόδημα

Τὸ ἐπιτελεσθὲν εἰς τοὺς προαναφερθέντας, ἀλλὰ καὶ εἰς πλείστους ἄλλους τομεῖς, κυβερνητικὸν ἔργον συνεδυάσθη πρὸς τὴν λῆψιν κοινωνικῶν μέτρων ἀφορώντων εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων τάξεων.

Χαρακτηριστικὴ συνέπεια τῆς ἀσκηθείσης πολιτικῆς εἶναι, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1955 καὶ 1962 τὸ ἐργατικὸν εἰσόδημα ηὐξήθη κατὰ 96%, ἐνῶ ἀντιστοίχως ηὐξήθη ὁ τιμάριθμος κατὰ 13,4%. Δὲν ἐβελτιώθη, ὅμως, μόνον ἡ ἀπασχόλησις καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας. Ἐπετεύχθη, ταὐτοχρόνως, δικαιοτέρα κατανομὴ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων, ἀφοῦ, κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, τὸ συνολικὸν ἐθνικὸν εἰσόδημα εἶχε σημειώσει αὔθησιν κατὰ 70%, ἔναντι τῆς προαναφερθείσης πολὺ μεγαλυτέρας αὐξήσεως τοῦ ἐργατικοῦ εἰσοδήματος.

Κατοχύρωσις τῆς νομισματικῆς σταθερότητος

Βεβαίως, τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καίτοι τὸ ὑψηλότερον τῆς Βαλκανικῆς, εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς σημαντικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἄλλων προηγμένων λαῶν τῆς Δύσεως. Ἐδημιουργήθησαν, ὅμως αἱ προϋποθέσεις τῆς περαιτέρω ταχείας του ἀνόδου. Τὴν εὐοίωνον αὐτὴν προοπτικὴν θὰ ἀνέτρεπεν ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προτεινομένης ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων μας δημαγωγικῆς πολιτικῆς, τῆς συνισταμένης εἰς τὴν ἱκανοποίησιν παντὸς αἰτήματος καὶ πάσης ἀξιώσεως. Δὲν προτίθεμαι νὰ ἀγνοήσω τὰ λογικὰ αἰτήματα τῶν διαφόρων τάξεων. Εἶμαι, ὅμως ἀποφασισμένος νὰ ἀντισταθῶ εἰς οἱανδήποτε παραχώρησιν ἡ ὁποία θὰ ἔθετεν ἐν κινδύνῳ τὴν σταθερότητα ποὺ ἀποτελεῖ τὴν μεγίστην μέχρι τοῦδε κατάκτησιν τοῦ Ἕλληνος ἐργαζομένου. Ὅσοι δὲν ἀντιλαμβάνονται τὴν ὀρθότητα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς, προτιμῶ νὰ μὴ μὲ ψηφίσουν. Διότι θὰ ἔχω αὔριον, μετὰ τὰς ἐκλογάς, πολὺ μεγαλυτέραν ἀνάγκην τῆς συμπαραστάσεως τοῦ λαοῦ ἀπὸ ὅση ἔχω σήμερον, τὴν παραμονὴν τῶν ἐκλογῶν. Δὲν θέλω νὰ κυβερνήσω, ἂν δὲν γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων ὁ λαὸς πῶς πρόκειται νὰ τὸν κυβερνήσω.

Συνέχισις, ἀλλὰ καὶ ἀνανέωσις

Τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον προτίθεμαι νὰ ἐφαρμόσω θὰ ἔχῃ βεβαίως τὸν χαρακτῆρα τῆς συνεχείας, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς διευρύνσεως καὶ τῆς ἀνανεώσεως.

Θ' ἀποβλέψωμεν οὕτω:

1ον) Εἰς τὴν συνέχισιν καὶ τὴν περαιτέρω ἔντασιν τῆς ἀσκηθείσης μέχρι τοῦδε ἐπενδυτικῆς πολιτικῆς καί, διὰ ταύτης, εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

2ον) Εἰς τὴν κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τῆς παιδείας καὶ

3ον) Εἰς τὴν—ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νέων δυνατοτήτων τὰς ὁποίας θὰ προσφέρῃ τὸ αὐξανόμενον ἐθνικὸν εἰσόδημα — διεύρυνσιν τῶν κοινωνικῶν προγραμμάτων, πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων διαβιώσεως τῶν ἐργαζομένων τάξεων.

Νέον δεκαετὲς πρόγραμμα

Τὴν πολιτικὴν αὐτὴν θὰ ἐνσαρκώνῃ τὸ νέον δεκαετὲς πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θ' ἀρχίσῃ ἐφαρμοζόμενον ἀπὸ τοῦ 1965 καὶ τοῦ ὁποίου ἤδη τὴν παρελθοῦσαν ἄνοιξιν, ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου Κυβέρνησις ἐξήγγειλε τὴν ἔναρξιν τῆς προπαρασκευῆς. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπισημάνω μερικοὺς ἐκ τῶν κυριωτέρων στόχων τοῦ προγράμματος τούτου.

Ταχεῖα καὶ πλήρης ἐκβιομηχάνισις

Πρῶτος στόχος τοῦ νέου προγράμματος θὰ εἶναι ἡ ταχεῖα ἐκβιομηχάνισις τῆς χώρας καὶ δι' αὐτῆς ἡ ἐπίτευξις πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας. Ἤδη μέχρι τοῦ 1970, θὰ ἔχῃ σημειωθῆ οὐσιώδης πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην πρόοδος εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς μεταναστεύσεως. Πρόβλημα τὸ ὁποῖον εἶναι τόσον παλαιὸν ὅσον καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Ἔθνους, καὶ τὸ ὁποῖον κατέστη τὸν τελευταῖον καιρόν, ἀντικείμενον ἐντόνου δημαγωγίας. Οἱ δημαγωγοὶ προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦν ὅτι παρόμοιον πρόβλημα ἀντιμετωπίζουν πολλαὶ ἄλλαι χῶραι, ἀκόμη καὶ ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία ἔχει βιομηχανικὴν παράδοσιν ἑνὸς καὶ πλέον αἰῶνος.

Αὔξησις ἡμερομισθίων καὶ παραγωγικότητος

Ἡ σύνδεσίς μας μὲ τὴν Κοινὴν ἀγορὰν θὰ ἔχῃ ὡς συνέχειαν τὴν προοδευτικὴν ἐξύψωσιν τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων μέχρι τῆς εὐρωπαϊκῆς στάθμης. Ἡ ἐξύψωσις, ὅμως, αὐτὴ οὔτε δύναται οὔτε συμφέρει εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους τοὺς ἐργαζομένους νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ τῆς παραλλήλου ἐξυψώσεως τῆς παραγωγικῆς ἀποδόσεως τοῦ Ἕλληνος ἐργαζομένου μέχρι τῶν ἀντιστοίχων εὐρωπαϊκῶν ἐπιδόσεων. Θὰ εἶναι, κατὰ συνέπειαν, ἀνάλογος πρὸς τὴν ἑκάστοτε αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος καὶ ἡ ἑκάστοτε αὔξησις τῶν κοινωνικῶν ἀμοιβῶν. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ παρεκκλίνω, διότι ἡ χορήγησις οἱασδήποτε, μὴ ἀνταποκρινομένης πρὸς τὴν παραγωγικότητα, ἀμοιβῆς, θὰ ἐσήμαινε πληθωρισμὸν καὶ ἐπομένως ἐξαπάτησιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργαζομένου. Ἐπιθυμῶ, ὅμως νὰ γνωρίζουν καὶ οἱ ἐργοδόται ὅτι δὲν θ' ἀνεχθῶ τὴν συγκράτησιν τῶν ἡμερομισθίων καὶ τῶν μισθῶν κάτω τοῦ ἐπιβαλλομένου ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν, ὁρίου. Τὰ ἡμερομίσθια καὶ οἱ μισθοὶ θὰ ἀνέρχωνται ἀναλόγως τῆς ἀνόδου τῆς ὅλης οἰκονομίας.

Ἐπαρχιακὰ βιομηχανικὰ κέντρα

Ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς χώρας θὰ ἔχῃ ὡς φυσικὴν συνέπειαν οὐσιώδη μείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου. Θὰ σημειωθοῦν ἑπομένως, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσεχοῦς δεκαετίας, τεράστιαι μετατοπίσεις τοῦ πληθυσμοῦ. Θὰ πρέπει ὄχι μόνον διὰ λόγους οἰκονομικούς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐθνικοὺς καὶ κοινωνικοὺς λόγους— νὰ μὴ συγκεντρωθῇ τὸ πλεόνασμα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἤδη ἀσφυκτιῶσαν περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν. Θὰ πρέπει, διὰ τοῦτο, νὰ συγκροτηθοῦν ἐπαρχιακοὶ πόλοι ἕλξεως τοῦ τμήματος ἐκείνου τοῦ πληθυσμοῦ τὸ ὁποῖον θὰ παύσῃ ἀσχολούμενον μὲ τὴν γεωργίαν. Ἡ ἀπομάκρυνσίς μου ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐξαγγελθείσης ἤδη τὸν Ἀπρίλιον ἱδρύσεως τῶν πέντε πρώτων βιομηχανικῶν περιοχῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὰς Πάτρας, τὴν Καβάλαν, τὸν Βόλον καὶ τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης. Αἱ ἐγκαταστηθησόμεναι εἰς τὰς βιομηχανικὰς περιοχὰς νέαι ἐπιχειρήσεις θὰ ἀπολαμβάνουν εἰδικῶν προνομίων καὶ κινήτρων.

Περιφερειακὰ προγράμματα

Ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὰ οὕτω ἀναπτυχθησόμενα ἐπαρχιακὰ βιομηχανικὰ κέντρα θὰ ἀποσυμφορήσῃ τὴν ὕπαιθρον ἀπορροφῶσα τὸ πλεονάζον ἀγροτικὸν δυναμικόν, καὶ θὰ καταστήσῃ αὐτομάτως τὴν ἑλληνικὴν γεωργίαν περισσότερον συναγωνιστικήν.

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐξ ἄλλου προγραμμάτων περιφερειακῆς ἀναπτύξεως, θὰ ἐπιχειρηθῇ ἡ ἐπίλυσις τῶν εἰδικωτέρων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων τῶν ἐπαρχιῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιομορφίας ἑκάστης. Τὰ προγράμματα ταῦ-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΓΓΛΙΑ 1963

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΣΕΩΣ ἀλλὰ καὶ σεβασμὸς τῆς Δικαιοσύνης

Μόνον ἕνας δικαστὴς εἰς διάστημα τριῶν αἰώνων εὑρέθη παραβάτης!

ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ»

ΕΝΑ πρωΐ ἐφειλκύσθη ἡ προσοχή μου εἰς ἕνα ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Αὐτὸ ἦτο δικαιοσύνη». Ὁ ἀρθρογράφος ἤρχιζε μὲ μίαν ἐρώτησιν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας: «Ποῖος εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην σας, ὁ μεγαλύτερος ἐγκληματίας; Ἕνας αὐτοκινητιστὴς ἡλικίας 74 ἐτῶν, ὁ ὁποῖος διὰ πρώτην φορὰν εὑρέθη παραβάτης τῶν νόμων τῆς τροχαίας κινήσεως, λόγῳ συγκρούσεως μὲ ποδηλατιστήν, δηλώσας ὅτι θὰ παύσῃ ἐφεξῆς ὁδηγῶν; Ἢ ἕνας νεαρός, ὁ ὁποῖος ἐν διαστήματι πέντε ἡμερῶν ἐκτύπησε δύο φορὰς ἕνα γεροντότερόν του, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀδύνατον ν' ἀμυνθῇ, λόγῳ ἐλαφρᾶς ἀναπηρίας τῆς ράχης του;».

Ἐὰν ἐτίθετο σὲ σᾶς τὸ ἐρώτημα, τί θ' ἀπαντούσατε; Καὶ τὴν ἀπάντησίν σας θὰ τὴν ἐδίδατε μετὰ δυσκολίας ἢ ἀμέσως καὶ ἀδιστάκτως;

Μειδιᾶτε... Εὔκολη ἐρώτησις. Ἔτσι νομίζετε. «Καὶ ὅμως— ἐξηκολούθει τὸ ἄρθρον— οἱ δικασταὶ τῆς πόλεως Σῆρνες τοῦ Κὲντ ἀπεφάνθησαν ἀντιθέτως πρὸς ἐκεῖνο, ποὺ ἀποτελεῖ προδήλως τὴν ἰδικήν σας ἐτυμηγορίαν. Κατεδίκασαν τὸν αὐτοκινητιστὴν εἰς πρόστιμον 8 λιρῶν, τὸν δὲ νεαρὸν ἀγροῖκον μόνον εἰς 2 λίρας... Καὶ ἐρωτῶμεν: Ἐγένετο δικαιοσύνη; Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καταπλήσσει σᾶς καὶ σεῖς, καθὼς ἡμεῖς, ἀπὸ αὐτὴν τὴν περὶ ἀξιῶν ἀντίληψιν τοῦ δικαστηρίου».

Ὥστε εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι δυνατὸν αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις νὰ ἐπικρίνωνται δημοσίᾳ καὶ διὰ τοῦ τύπου;

Ἡ ἀπορία μου ἀπετέλεσεν ἓν ἐκ τῶν θεμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἀπησχόλησα τὸν φίλον μου κ. Φ. Κρόμγουελ Κούκ. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπάντησίς του:

«Βεβαίως, ἐπιβάλλεται σεβασμὸς τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλά, ἡ κριτικὴ τῶν ἀποφάσεων δὲν ἀπαγορεύεται, ἀσκουμένη ἐντὸς περιορισμῶν».

Καὶ ἐν συνεχείᾳ μὲ παρέπεμψεν εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ Λόρδου Ἄτκιν πρὸς τὸ Ἰδιαίτερον Συμβούλιον τοῦ Στέμματος ἐξ ἀφορμῆς κάποιας σχετικῆς ὑποθέσεως:

«Ὁσάκις θίγεται τὸ κῦρος ἢ ἡ θέσις ἀτομικοῦ τινος δικαστοῦ ἢ ἡ δέουσα ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης, δὲν ὑπάρχει διάπραξις ἀδικήματος ἀπὸ μέρους οἱουδήποτε ἰδιώτου, ἀσκοῦντος τὸ κανονικὸν δικαίωμα τῆς κριτικῆς, ἰδιωτικῶς ἢ δημοσίως, περὶ δημοσίας ἐνεργείας γενομένης ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἕδρας, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη κριτικὴ ἐμπνέεται ἀπὸ καλὴν πίστιν. Ἡ ἀτραπὸς τῆς ἐπικρίσεως ἀποτελεῖ δημοσίαν ὁδόν. Εἰς τοὺς διεστραμμένους ἐπιτρέπεται νὰ περιπλανῶνται εἰς αὐτήν. Ἐφ' ὅσον τὰ ἄτομα τοῦ κοινοῦ ἀπέχουν τῆς ἀποδόσεως ἀπρεπῶν κινήτρων εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, ἀσκοῦν δὲ ἀγνῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικρίσεως καὶ δὲν ἐνεργοῦν δολίως ἢ δὲν ἐπιχειροῦν νὰ παρουσιάσουν ὡς μεροληπτοῦσαν τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, εἶναι ἀκαταδίωκτα. Ἡ Δικαιοσύνη δὲν εἶναι περίφρακτος ἀρχή. Ἐπιβάλλεται ὅπως ὑφίσταται τὴν διερεύνησιν καὶ τὰ ἐλευθέρια, πλὴν εὐλαβῆ, σχόλια τῶν συνήθων ἀνθρώπων».

Ὑπάρχει λοιπὸν ἐλευθερία ἐπικρίσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ὄχι ἀπόλυτος. Λελογισμένη. Καὶ πειθαρχημένη ἐντὸς τῶν ἀγαθῶν ἐλατηρίων καὶ τῆς εὐσεβάστου ἐκδηλώσεως. Τὸ περὶ οὗ ἀνωτέρω ἄρθρον τῆς ἐφημερίδος, κριθὲν ὅτι εὑρίσκετο ἐντὸς τῶν ὅρων αὐτῶν, δὲν εἶχε καμμίαν συνέπειαν.

Εἰς ἄλλας περιπτώσεις συνέβη ν' ἀσκηθῇ δίωξις ἐναντίον ὄχι μόνον ἰδιωτῶν διὰ σχόλια ἀπρεπῆ, ἀλλὰ καὶ δικηγόρων δι' ἐκτροπὰς εἰς τὴν ἀγόρευσίν των μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἐξ ἄλλου, δεῖγμα τοῦ κρατοῦντος εἰς Ἀγγλίαν πνεύματος ἐλευθερίας καὶ σεβασμοῦ, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ ἐπιεικείας, μοῦ ἐδόθη μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅταν ἕνα ἄτομον, χειροκροτῆσαν ἐπὶ τῇ ἐκδόσει ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, κατεδικάσθη ἐπὶ προσβολῇ τοῦ δικαστηρίου εἰς κράτησιν ἐντὸς ἀστυνομικοῦ κρατητηρίου, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ 25' λεπτά.

Ἀλλά, διατί τὸ ζήτημα τοῦ θεμιτοῦ ἢ μὴ τῆς ἐπικρίσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, μὲ τὸ ὁποῖον ἠσχολήθη τὸ Ἰδιωτικὸν Συμβούλιον τοῦ Στέμματος, διαφωτίζεται ἀπὸ ἔκθεσιν ἑνὸς ἀρχιδικαστοῦ καὶ ὄχι ἀπὸ κάποιαν σχετικὴν διάταξιν νόμου;

Ἁπλούστατα, διότι εἰς τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, καθὼς δὲν ὑπάρχει γραπτὸν Σύνταγμα, δὲν ὑπάρχει οὔτε γραπτὸς κῶδιξ τοῦ νόμου!

Οἱ νομομαθεῖς ἐνίοτε καλοῦνται ν' ἀποφανθοῦν ἐὰν ἕνας κανών, ἐφαρμοζόμενος ἀπὸ χρόνου μακροῦ, ἀποτελῇ νόμον. Καὶ οἱ δικασταὶ κινοῦνται μεταξὺ καταστατικῶν διατάξεων ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, κοινῶν νόμων, ἀποφάσεων τοῦ Κοινοβουλίου, παλαιοτέρων δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἀπόψεων τῶν νομικῶν συγγραφέων. Ἐπάνω ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δεσπόζει ἡ ἔννοια τῆς δικαιοσύνης. Εἶναι καὶ αὐτὸ μία ἰδιομορφία τῆς ἀγγλικῆς ζωῆς.

Ἐπὶ μέρους ἰδιομορφίαι παρατηροῦνται καὶ εἰς ὅλον τὸ δικαστικὸν σύστημα τῆς Ἀγγλίας.

Βασικῶς, ἡ δικαιοσύνη διαιρεῖται εἰς δύο κλάδους, καθὼς εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας: ἀστικὴν καὶ ποινικήν. Ἀλλὰ συχνὰ αἱ ἁρμοδιότητες ἀναμιγνύονται.

Εἰς τὸν ἀστικὸν κλάδον κατωτέρα βαθμὶς εἶναι τὰ λεγόμενα καμητειακὰ δικαστήρια. Ὑπάρχουν 400 ἐν ὅλῳ, ἐγκατεστημένα εἰς λογικὴν μεταξύ των ἀπόστασιν. Ἀλλὰ ὑπάρχουν μόνον 69 κομητειακοὶ δικασταί, οἱ ὁποῖοι ἐκ περιτροπῆς προεδρεύουν εἰς τὰ γειτονικὰ δικαστήρια, ἐπιλύοντα διαφορὰς μέχρι 400 λιρῶν, ἤτοι γύρω τῶν 33 χιλιάδων δραχμῶν, ἐπίσης ἐπιλαμβανόμενα ἐλαφρῶν ποινικῶν περιστατικῶν. Ὑπάρχουν καὶ αἱ ἀνώτεραι βαθμίδες τῆς ἀστικῆς δικαιοσύνης μέχρι καὶ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἡ ὁποία ἔχει ἁρμοδιότητας ὑπάτης δικαστικῆς ἀρχῆς.

Περίπου 750.000 ὑποθέσεις ἄγονται ἐτησίως εἰς αὐτὰ τὰ κομητειακὰ δικαστήρια. Ἀλλὰ ἐπειδὴ οἱ δικασταὶ ἀσκοῦν κάτι ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν παλαιῶν «γερόντων» τῆς παραδόσεως λαϊκῆς δικαιοσύνης, πολὺ ὀλίγαι ὑποθέσεις φθάνουν τελικὰ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ αἱ περισσότεραι συμβιβάζονται. Δι' αὐτὸ καὶ τὰ κομητειακὰ δικαστήρια ἀποκαλοῦνται μὲ εἰλικρινῆ εὐφημισμὸν «λαϊκὰ δικαστήρια».

Πλὴν τῶν γενικῆς ἁρμοδιότητος ἀστικῶν δικαστηρίων, ὑπάρχουν εἰδικὰ δικαστήρια διὰ τὸ ναυτικὸν δίκαιον (βλέπετε θαλασσοκρατορία ἡ Ἀγγλία) καὶ εἰδικὰ ἐπίσης δικαστήρια διὰ τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον, διαζύγια κλπ.

Εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην κατωτάτη βαθμὶς εἶναι τὰ δικαστήρια τῶν λεγομένων «ματζιστραίητ». Συνηθέστατα μονομελῆ, δικάζουν ἀδικήματα μὴ συνεπαγόμενα φυλάκισιν πλέον τῶν 3 μηνῶν μὲ ἁρμοδιότητα ἐκ τοῦ νόμου, ἐπίσης δὲ σοβαρώτερα ἀδικήματαμὲ ἁρμοδιότητα ἀναγνωριζομένην ἀπὸ τοὺς διαδίκους κατ' ἐλευθέραν βούλησιν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μέγα μέρος τῶν ὑποθέσεων δὲν χρειάζεται νὰ φθάσουν πιὸ πάνω. Κατὰ τὴν περυσινὴν στατιστικήν, τὰ 97ο)ο τῶν διαπιστωθέντων ἀδικημάτων πάσης φύσεως ἐξεδικάσθησαν ἀπὸ τοὺς «ματζιστραίτ».

Πιὸ πάνω ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ δικαστήρια (τὰ ὁποῖα εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις εἶναι διμελῆ καὶ ἑπταμελῆ, διὰ συμμετοχῆς 5 λαϊκῶν δικαστῶν, ὡς τοῦ δημάρχου καὶ τῶν προέδρων ὡρισμένων συμβουλίων) εἶναι τὰ ἐφετεῖα, τὰ κακουργιοδικεῖα, τὸ κεντρικὸν ἐγκληματικὸν δικαστήριον τῆς ὁδοῦ Μπαίηλυ (ὅπου ἐδικάσθη ὁ Οὐώρντ), τὰ δικαστήρια ἀνηλίκων, ἐπίσης δὲ ὕπατον δικαστήριον ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων.

Ἰδιομορφία διὰ τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια, ποὺ προστατεύει τὸν θεσμὸν καὶ τὴν δικαιοσύνην: Οἱ ἔνορκοι ἐκδίδουν ἐτυμηγορίαν μόνον ὁμοφώνως. Ἐν ἐλλείψει ὁμοφωνίας, ἡ ὑπόθεσις θὰ κριθῇ εἰς ἄλλην δικάσιμον, ἀπὸ ἄλλους ἐνόρκους καὶ ἄλλους τακτικοὺς δικαστάς. Ἔτσι ἀποφεύγονται αἱ «πεπλανημέναι».

Ἰδιομορφία διὰ τοὺς δικηγόρους: Διαιροῦνται εἰς δύο σαφῶς διακρινομένας κατηγορίας. Ὑπάρχουν οἱ συνήγοροι, ὑπάρχουν καὶ οἱ νομικοί. Οἱ πρῶτοι ἀναλαμβάνουν τὰς ὑποθέσεις, οἱ δεύτεροι τὰς γνωματεύσεις, χωρὶς ν' ἀποκλείωνται καὶ ἀναμίξεις ἁρμοδιοτήτων ὑπὲρ τῶν νομικῶν, δυναμένων νὰ γίνουν καὶ συνήγοροι. Οἱ νομικοὶ ἀναγνωρίζονται κατόπιν ἐπαρκοῦς πείρας, συμμετοχῆς των εἰς μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων λεσχῶν νομομαθῶν καὶ ἐπιτυχῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Νομικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν νομικῶν διορίζονται τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦ Στέμματος, οἱ νομικοὶ ἀξιωματοῦχοι τοῦ Στέμματος, ὡς καὶ οἱ Γενικοὶ Εἰσαγγελεῖς.

Ἰδιομορφία γενική: Εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν δὲν ὑπάρχει Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀπολύτου ἀνεξαρτησίας τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς. Δηλαδή, δὲν χρησιμοποιεῖται τέτοιος τίτλος ἀπὸ μέλος τῆς κυβερνήσεως. Αὐτὸν ποὺ ἐμεῖς ἀποκαλοῦμεν Ὑπουργὸν δικαιοσύνης, οἱ Ἄγγλοι τὸν λέγουν «Λόρδον Καγκελλάριον». Ἀλλ' ὁ Καγκελλάριος δὲν ἔχει ἁπάσας τὰς ἁρμοδιότητας ἑνὸς ὑπουργοῦ προϊσταμένου τῆς δικαιοσύνης. Ἐν μέρει ἡ κεντρικὴ εὐθύνη τῆς δικαστικῆς λειτουργίας ἀνήκει εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἴδιον τὸν Πρωθυπουργόν.

Ἐν τέλει: Τόσος εἶναι ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν ἀγγλικὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ τὸ κῦρος τῆς ἰδίας, ὥστε κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας μόνον μίαν φορὰν κατηγορήθη δικαστὴς (διὰ σφετερισμὸν χρημάτων) καὶ αὐτὸ συνέβη κατὰ τὸ ἔτος ...1830.

«Τὸν παρελθόντα αἰῶνα», ὅπως λέγει καὶ ὁ φίλος μου κ. Κούκ. Ὁ σημερινὸς αἰὼν εἶναι ἕνας φωτεινὸς φάρος δι' ὅλον τὸν κόσμον.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΥΡΙΟΝ: Ἕνα περίεργο «Ποτὲ τὴν Κυριακή».

Ἐγκληματεῖ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του...

ΟΠΟΙΟΣ ΔΕΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Εἶναι φυσικὸν τὰ πολιτικὰ θέματα καὶ τὰ μεγάλα ζητήματα τοῦ τόπου νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, διότι ἀπὸ τὸν καλὸν ἢ στραβὸν δρόμον ποὺ θὰ πάρουν ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τοῦ τόπου μας καὶ συνεπῶς τὸ μέλλον τοῦ κάθε Ἕλληνος.

Ἀλλὰ δὲν θὰ εἴπωμεν καμμίαν ὑπερβολὴν ἐὰν ἰσχυρισθῶμεν ὅτι θέμα ἐπίσης γενικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶναι καὶ τὸ Λαχεῖον τῶν Συντακτῶν. Εἶναι τόσον μεγάλης σημασίας τὰ δῶρα ποὺ μοιράζει, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ τιτλοῦχοι τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς νὰ ἐνδιαφέρωνται διὰ τὸ λαχεῖον καὶ νὰ γίνωνται οἱ ἀγορασταί του. Ἀλλὰ μαζὶ μὲ αὐτούς, καὶ ὡς πρωτοπόροι τῆς μεγάλης ζητήσεως, εἶναι οἱ ἔμποροι, οἱ βιοτέχναι, οἱ ἐπαγγελματίαι, οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ἀξιωματικοί, οἱ συνταξιοῦχοι, οἱ ἀγρόται καὶ οἱ ἐργάται.

Ὅλοι, ἀνεξαιρέτως ὅλοι, καὶ ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ καὶ ἀκόμη καὶ τὰ κορίτσια τῆς ὑπηρεσίας κάμνουν κάθε δυνατὴ οἰκονομίαν γιὰ νὰ ἀγοράσουν ἕνα Λαχεῖον τῶν Συντακτῶν, δηλαδὴ ἕνα ὅπλον μὲ τὸ ὁποῖον θὰ πολεμήσουν εἰς τὴν ζωήν, διὰ νὰ ἀποκτήσουν μίαν θέσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, χωρὶς τὴν ἀγωνίαν ποὺ τοὺς προσφέρει ὡς σύντροφον ἡ φτώχεια.

Αἱ χιλιάδες τῶν τυχερῶν ποὺ ἀνέπνευσαν καὶ εἶδαν τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ ποὺ τοὺς ἐχαμογέλασε καὶ τοὺς ἔδειξε τὴν στοργήν του μὲ τὸ Λαχεῖον τῶν Συντακτῶν, γίνονται ὁδηγοὶ καὶ σύμβουλοι εἰς κάθε Ἕλληνα καὶ κάθε Ἑλληνίδα. Τοὺς συμβουλεύουν ὅτι θὰ ἐγκληματήσουν κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ των ἐὰν δὲν δώσουν τὴν εὐκαιρίαν στὴν Τύχη νὰ δείξῃ τὰς διαθέσεις της. Καὶ αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν θὰ τοὺς τὴν δώσῃ τὸ Λαχεῖον τῶν Συντακτῶν.

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

λήλους ἀπήντησαν, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Δράμας θὰ μεταβῇ εἰς τὸν σταθμὸν πεζῇ, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ ἀπαξιῶν ν' ἀνέλθῃ εἰς τὰ κυβερνητικὰ ὀχήματα, δέχεται μόνον ἀντ' αὐτοῦ νὰ φορτωθῶσι καὶ μεταφερθῶσιν εἰς ταῦτα μέχρι τοῦ σταθμοῦ τὰ ἔπιπλά του.

»Πράγματι δὲ φορτωθέντα τὰ ἔπιπλα τοῦ Μητροπολίτου εἰς τὰ ὀχήματα μετεφέρθησαν. Ὅλον δὲ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο ἐν τῷ μέσῳ ἔχον τὸν Μητροπολίτην του ἐξεκίνησε πρὸς τὸν σταθμόν.

»Ἵνα κατανοηθῇ μέχρι ποίου βαθμοῦ ἐξικνεῖται ἡ λατρεία ἐκ μέρους τοῦ ποιμνίου του πρὸς τὸν ἅγιον Δράμας ἀναφέρομεν ὅτι διὰ τὸν φόβον, μὴ ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία, ἐξωθουμένη ὑπὸ τοῦ μένεα πνέοντος κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου μουτεσαρίφου Δράμας Ζιὰ — πασσᾶ, θελήσῃ νὰ ἐπιθέσῃ τυχὸν ἀνευλαβῆ καὶ βάρβαρον χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δράμας, σημειοῦμεν ὅτι πέριξ τοῦ Μητροπολίτου κατὰ γενικὴν βοὴν παντὸς τοῦ πλήθους ἐκείνου συνηθροίσθησαν ἀποτελέσασαι ἰσχυρὸν κύκλον αἱ γυναῖκες μεθ' ὅλων τῶν μαθητριῶν τοῦ Παρθεναγωγείου, μὲ τὴν ἀπόφασιν εἰς οὐδένα ἀστυνομικὸν ἢ τῆς Τουρκικῆς χωροφυλακῆς στρατιώτην νὰ ἐπιτρέψωσι νὰ ἐγγίσῃ τὸν λατρευτὸν Μητροπολίτην των.

»Τρεῖς καὶ ἐπέκεινα ὥρας ἐδέησεν ὅπως ἀναμείνῃ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ὁ Μητροπολίτης, ἵνα ἅπαν τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο πλῆθος δυνηθῇ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά του καὶ δεχθῇ τὴν εὐλογίαν του.

»Ὡς πρὸς εἰς ἀληθὲς προσκύνημα προσερχόμενοι πάντες ὅπως ἀποχαιρετήσωσιν αὐτόν, ἐδέχοντο παρ' αὐτοῦ ἀνὰ ἓν φίλημα εἰς τὸ μέτωπον.

»Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα νὰ ἀνέλθῃ ὁ Μητροπολίτης ἐπὶ τῆς ἀναχωρούσης ἤδη ἁμαξοστοιχίας, καὶ ὁ ἀρχιαστυνόμος τῆς πόλεως Δράμας, Κρὴς τὴν καταγωγήν, Σιακῆ ἐφένδης ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ πρὸς τυπικὸν ἀποχαιρετισμὸν τὸν Ἅγιον Δράμας, οὗτος, ἐξαγαγὼν τοῦ κόλπου του, ἐπέδειξε πρὸς τὸν Τοῦρκον καὶ φανατικὸν ἀρχιαστυνόμον τὸ τηλεγράφημα τῶν Πατριαρχείων, δι' οὗ παρείχετο αὐτῷ ἡ ἄδεια ν' ἀπέλθῃ καὶ παραμείνῃ προσωρινῶς καὶ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

»Εἰς ἐπίμετρον δὲ τοῦ κατεξευτελισμοῦ τῶν Τούρκων καὶ τοῦ ἀρχιαστυνόμου, ἰδία τούτου, καὶ τοῦ μουτεσαρίφου, ὁ Χρυσόστομος διὰ δευτέραν φορὰν καὶ ἐμφαντικώτατα ἐπιδεικνύων τὸ Πατριαρχικὸν τηλεγράφημα, προσεῖπεν, ὅτι οὕτω γνωρίζει ν' ἀποχωρῇ αὐτὸς τῆς Δράμας, Πατριαρχικῇ διαταγῇ καὶ ἀδείᾳ, καὶ οὐχὶ διωκόμενος ὑπὸ τῶν Τούρκων.

»Τῆς ἁμαξοστοιχίας ἐπέβησαν ἅπαντες οἱ δημογέροντες καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπαρχίας Δράχας συνοδεύσαντες ἐπαρχιακῇ ἀπαιτήσει τὸν Μητροπολίτην των μέχρι Θεσσαλονίκης.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἀποχαιρετιστήριος λόγος τοῦ Χρυσοστόμου. Στίχοι τοῦ Σουρῆ εἰς τὸν «Ρωμηό».